

**Kandidatundersøgelse
Rytmisk Musikkonservatorium
august 2006**

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	3
Datagrundlag og metode.....	3
1. UDDANNELSEN PÅ RYTMISK MUSIKKONSERVATORIUM.....	5
2. BESKÆFTIGELSEN DET FØRSTE ÅR EFTER ENDT UDDANNELSE.....	7
3. NUVÆRENDE JOB	14
4. KVALIFIKATIONER	17
5. HOLDNING TIL RYTMISK MUSIKKONSERVATORIUM.....	20
6. EFTER- OG VIDEREUDDANNELSE	22
KONKLUSION	23
Litteraturhenvisninger.....	23

Indledning

Rytmisk Musikkonservatorium skal som led i sin resultatkontrakt med Kulturministeriet for 2003-2006 følge beskæftigelsessituationen for konservatoriets kandidater. Siden 2005 har konservatoriet udarbejdet årlige beskæftigelsesrapporter baseret på data fra Danmarks Statistik. Nærværende undersøgelse er et supplement til disse rapporter. Undersøgelsen er udarbejdet i samarbejde med QuestionDesign v/Flemming Bøgh Jensen. Den er foretaget i foråret 2006 som en spørgeskemaundersøgelse blandt kandidater fra Rytmisk Musikkonservatorium med dimissionsår fra 1997 til 2004. Formålet med undersøgelsen er at belyse kandidaternes beskæftigelsesforhold, kvalifikationer, holdninger til konservatoriet, og efter- og videreuddannelse. Resultaterne fra undersøgelsen præsenteres i denne rapport.

Datagrundlag og metode

Undersøgelsen blev gennemført som en kombineret papir- og internet-spørgeskemaundersøgelse, dvs. at respondenterne havde mulighed for at svare på spørgeskemaet både på et fremsendt papirskema og på et tilsvarende web-baseret spørgeskema. Der blev udsendt i alt 3 invitationer til respondenterne. Svarprocenten fremgår af følgende tabel.

Figur 1 Svarprocent

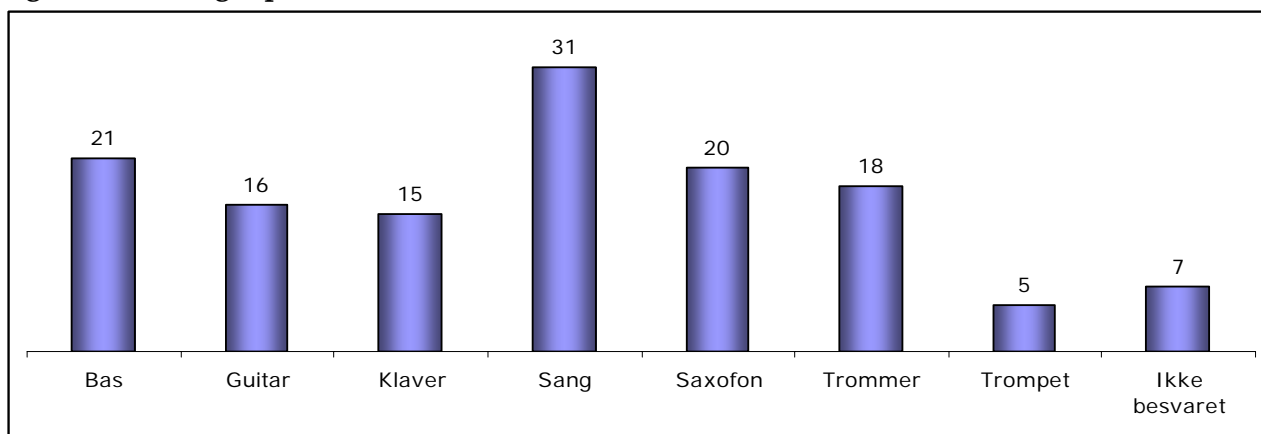
	Adspurgte	Svarede	Svarprocent
4-årig uddannelse	72	43	59,7%
5-årig uddannelse	157	90	57,3%
I alt	229	133	
Musiklærer	183	107	58,5%
Musiker	32	15	46,9%
Musik- og bevægelseslærer	14	11	78,6%
I alt	229	133	
Frafald ^{*)}	-15		
I alt	214	133	62,1%

^{*)}Frafaldet skyldes utilgængelige adresseoplysninger

Som det ses i figur 1 fordeler svarene sig rimeligt blandt de forskellige uddannelsesretninger på Rytmisk Musikkonservatorium (RMC). Undersøgelsen kan med den relativt høje svarprocent og den relativt gode spredning siges at være repræsentativ for respondentgruppen under et.

Undervejs i rapporten er der lavet sammenligninger mellem tre grupper af respondenter: Uddannelseslængde (4- eller 5-årige uddannelser), uddannelsesretning (musik- og bevægelseslærer (MBL), musiklærer eller musiker) og hovedinstrument (se fordeling herunder). Figurnummereringen følger spørgsmålsnumrene i spørgeskemaet, og kommer ikke altid kronologisk.

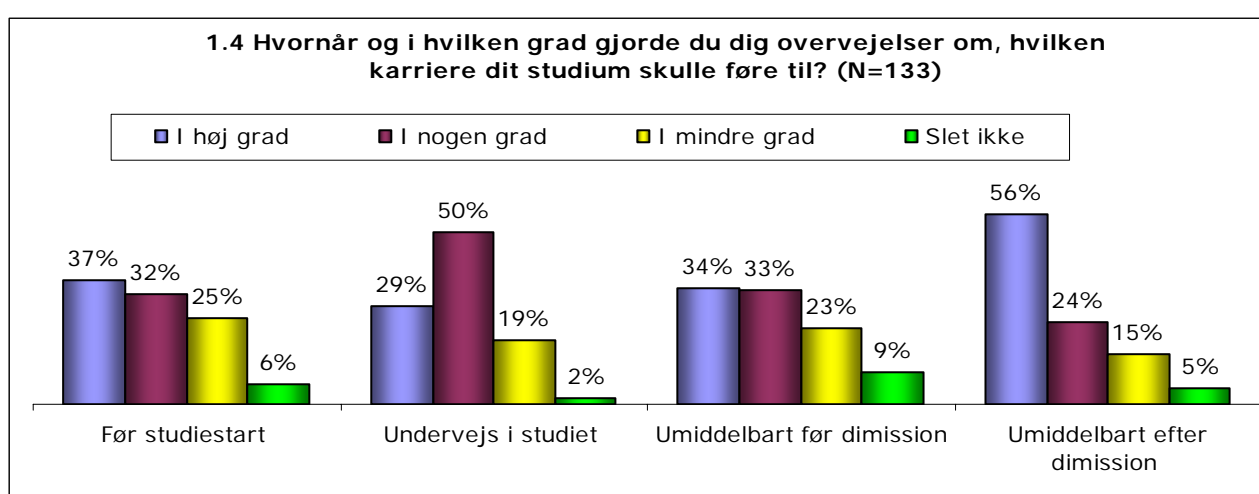
Figur 2 Fordelinger på hovedinstrument

1. UDDANNELSEN PÅ RYTMISK MUSIKKONSERVATORIUM

I første del af undersøgelsen blev respondenternes mål med uddannelsen klarlagt.

Respondenterne blev spurgt, hvorvidt og hvornår de havde gjort sig overvejelser om karriereplaner efter uddannelsen. Som figur 1.4 viser, havde 69% allerede inden uddannelsens start i høj eller nogen grad gjort sig sådanne overvejelser. Tallet stiger lidt i løbet af uddannelsen, men falder igen umiddelbart før dimissionen. Umiddelbart efter dimission stiger tallet dog igen til 80%. Andelen af kandidater, der angiver, at de i høj grad gjorde sig overvejelser om, hvilken karriere studiet skulle føre til ligger på 37% før uddannelsen, men falder lidt undervejs i studiet og stiger naturligt nok umiddelbart efter dimissionen.

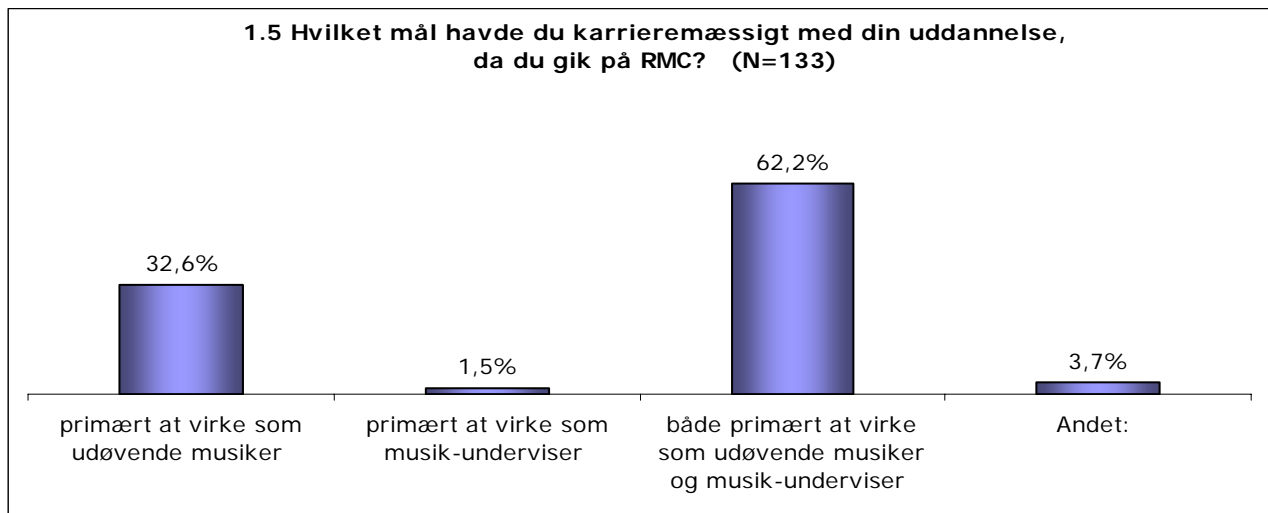
Andelen af de kandidater, der angiver, at de kun i mindre grad gjorde sig overvejelser om hvilken karriere studiet skulle føre til ligger ret konstant omkring 15-25%, og kun meget få har slet ikke gjort sig karriereovervejelser.

Nærmere analyser af tallene viser, at kandidater med 5-årige uddannelser er lidt mere afklarede end dem med 4-årige uddannelser: umiddelbart før dimission har 43% af kandidaterne med 5-årige uddannelser i høj grad karriereplanen på plads, mod kun 17% af kandidater, der har en 4-årig uddannelse. På samme måde er musikere generelt mere afklarede om karriereovervejelser end kandidater fra de øvrige uddannelsesretninger.

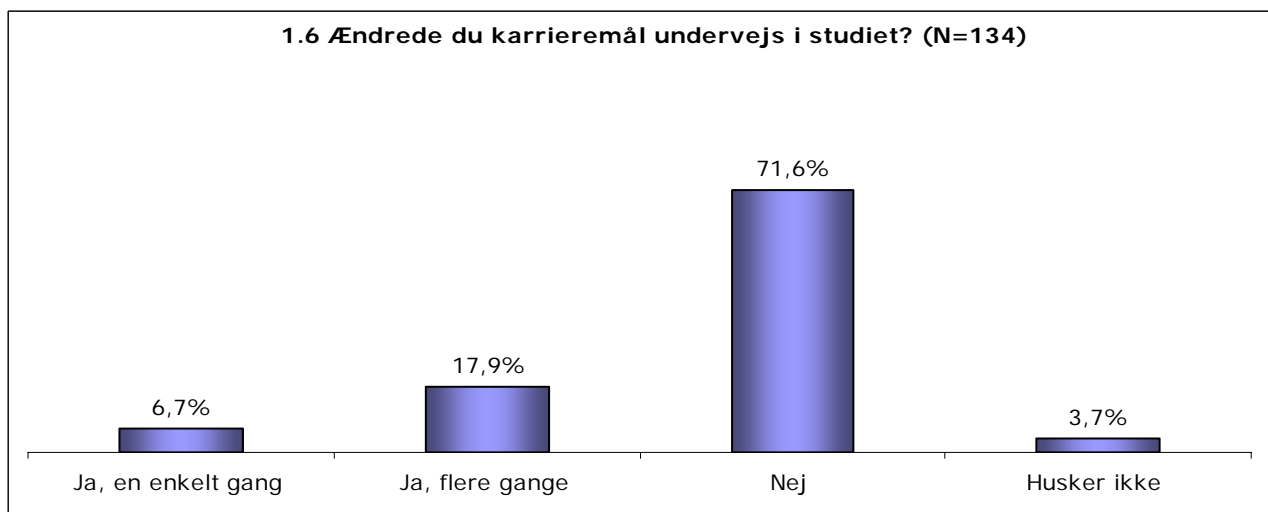
Fordelingerne i figur 1.4 ligner meget tilsvarende undersøgelser, og viser også, at en relativt stor del (31%) vælger studie efter umiddelbare interesser og tænker mindre på, hvordan uddannelsen skal udmøntes i et konkret job senere.

Figur 1.5 herunder viser, at næsten 2/3 ønskede både at få et virke som udøvende musikere og som undervisere. Det er især blandt musik- og bevægelseslærere og musiklærere, at dette gør sig gældende: her har 70% planer om både at få et virke som udøvende musikere og som undervisere. Blandt musikerne er "dobbeltrollen" valgt af 13%, mens 87% af musikerne primært havde som mål

at virke som udøvende musiker. Musikunderviser alene havde kun 10% af MBL'erne som karriereplan.

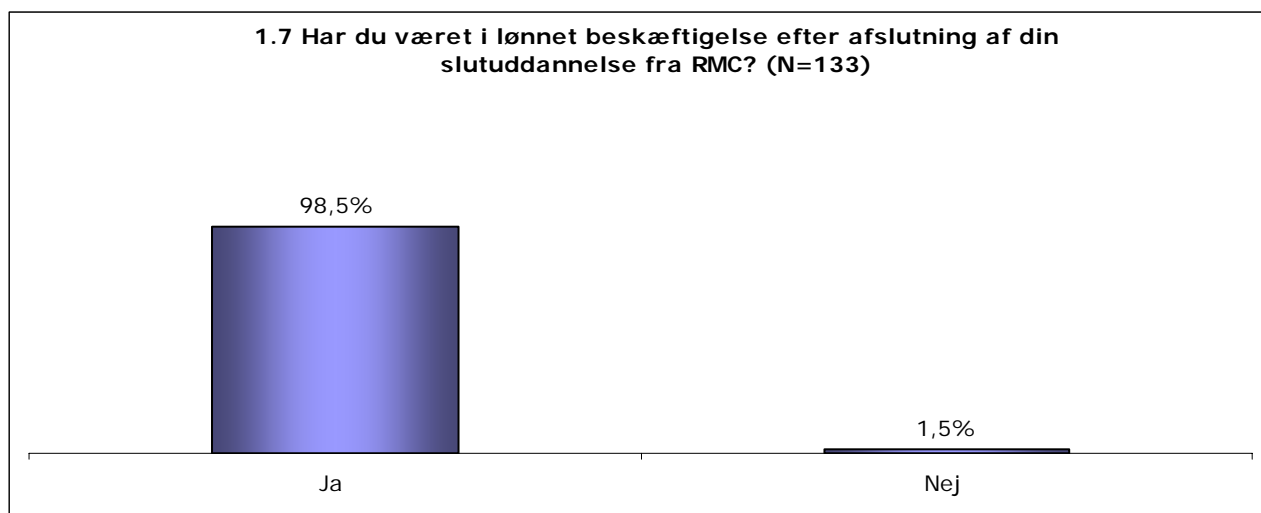

Karrieremålene har været ret klare fra starten, som det ses i figur 1.6: godt 70% ændrede ikke karrieremål i studietiden. Kun hver femte har ændret mål en eller flere gange. Ligesom ved figur 1.4 viser de bagvedliggende tal, at kandidater med en 5-årig uddannelse er mere sikre i karriereovervejelserne, idet 28% af kandidaterne med en 4-årig uddannelse svarer, at de flere gange undervejs i studiet skiftede karrieremål, mens kun 12% af kandidater, der har en 5-årig uddannelse skiftede karrieremål flere gange undervejs.

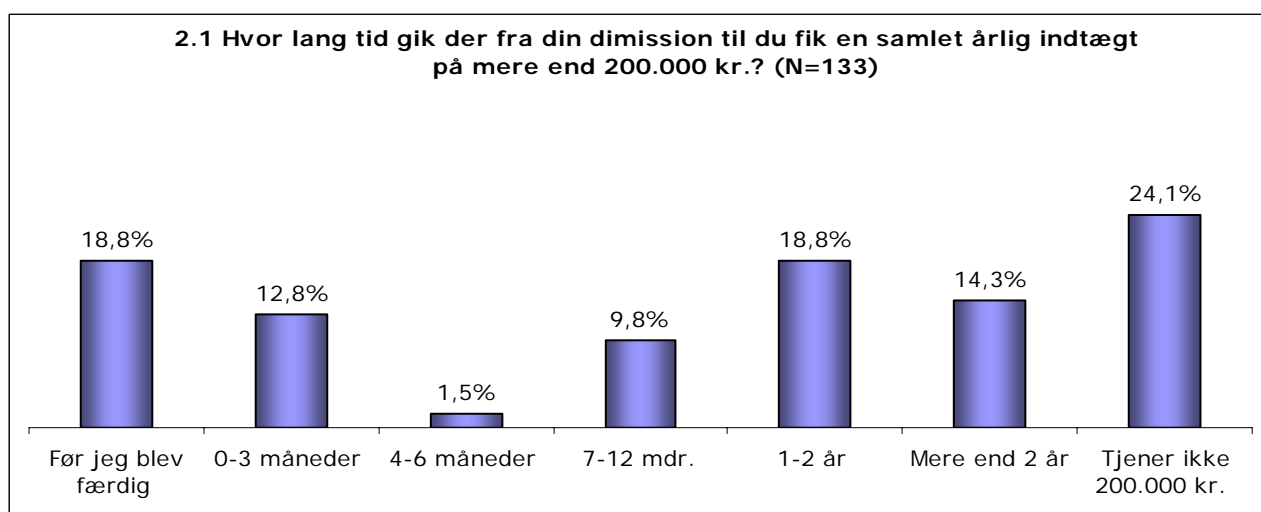

2. BESKÆFTIGELSEN DET FØRSTE ÅR EFTER ENDT UDDANNELSE

Stort set alle har været i job efter endt uddannelse. Figur 1.7 viser, at kun 1,5% (2 personer) ikke har været i beskæftigelse siden uddannelsen sluttede. Hvilken type beskæftigelse der er tale om kan ikke udledes af tallene – det kan både være løse, korte ansættelser og faste ansættelser.

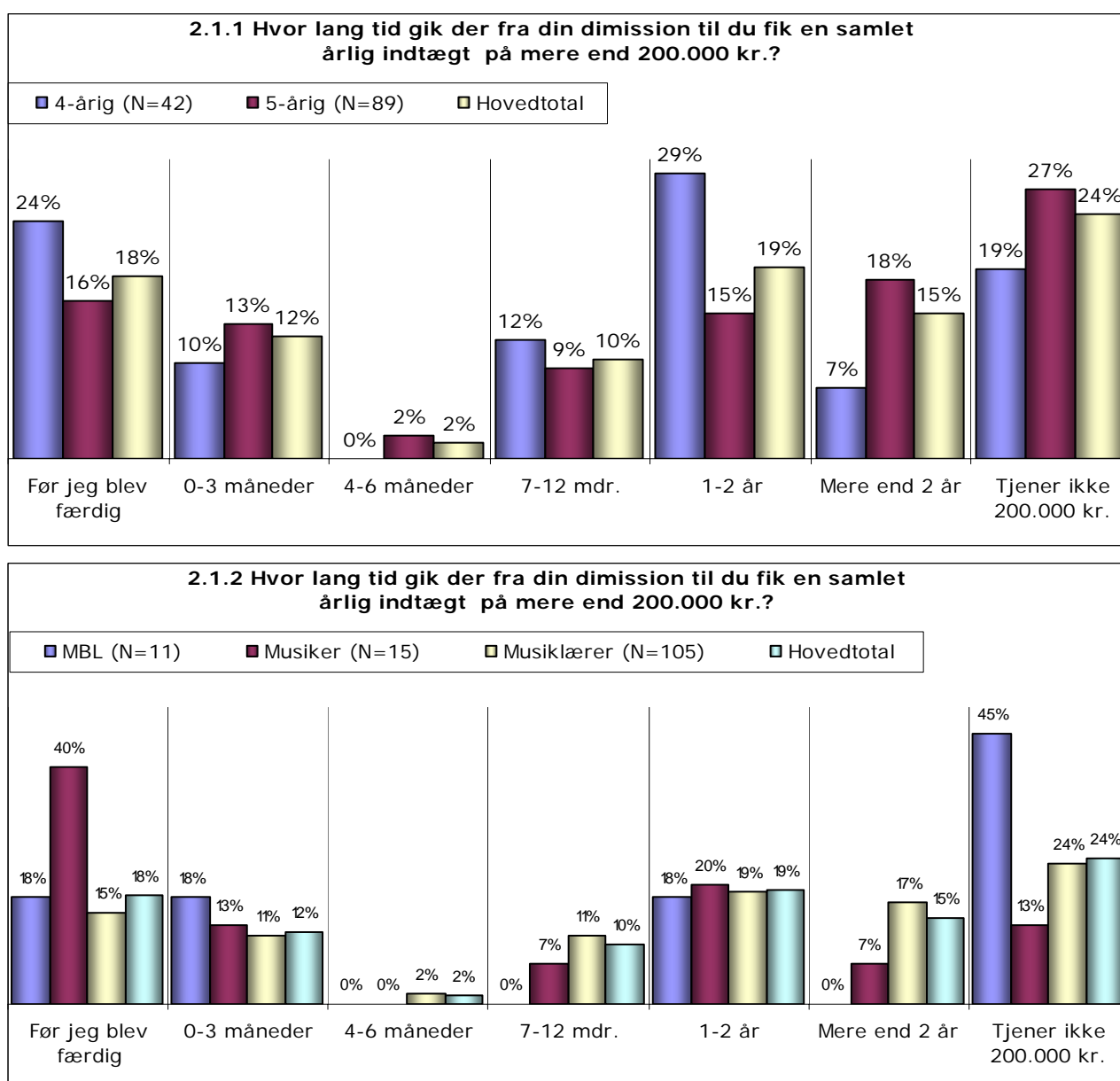
Hvor lang tid går der så, inden kandidaterne opnår en "rimelig" indkomst (i spørgeskemaet er dette defineret som en indkomst på mere end 200.000 kr.)? Figur 2.1 viser, at relativt mange må vente både 1 og 2 år inden de opnår en indkomst på mere end 200.000 kr: For 18,8% af respondenterne går der mellem 1 og 2 år og 14,3% opnår først en indkomst på dette niveau efter 2 år. 24% har endnu ikke opnået en sådan indkomst. På den positive side ses det, at ca. hver femte allerede inden uddannelsens afslutning har indtjening af denne størrelsesorden. Men det er under halvdelen, der når "indkomstgrænsen" inden for et år.

Kigger vi nærmere på tallene, viser det sig, at der er forskel på, hvor hurtigt kandidater med en 4- og 5-årig uddannelse opnår indkomster på mere end 200.000 kr. (figur 2.1.1). Der er lidt flere

blandt de 4-årige, der når indkomstgrænsen inden de bliver færdige med uddannelsen. Samtidig er der flere af de 5-årige der må vente mere end 2 år på at nå indkomstgrænsen, og endelig er der flere blandt de 5-årige end de 4-årige, som endnu ikke har opnået en årsindkomst på mere end 200.000 kr.

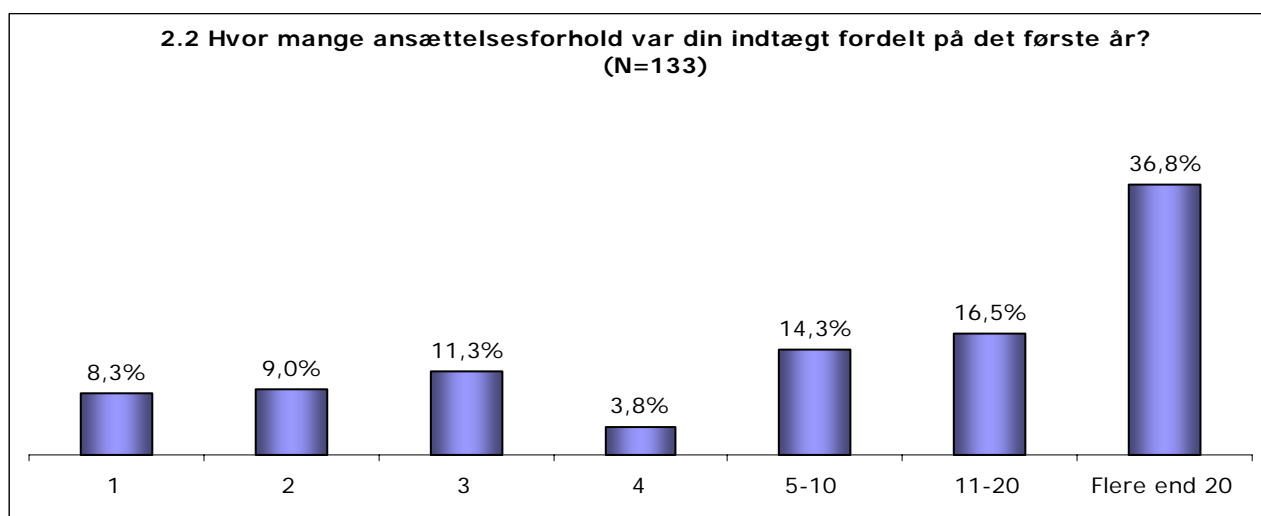
Figur 2.1.2. viser endvidere et markant udsving blandt MBL'erne, hvor 45% ikke tjener 200.000 kr. Der er dog kun 11 personer i denne gruppe, og ser man på de øvrige svarkategorier, ses en meget lige fordeling på de tre uddannelsesretninger. Desuden er der blandt musikere væsentligt flere, der tjener mere end 200.000 kr. inden de er færdige med uddannelsen end blandt de øvrige.

De, der når op over de 200.000 kr. inden for det første år, har typisk indkomsten fordelt på flere jobs. Figur 2.2 viser et tydeligt billede af musikernes arbejdsmarked: Mange (små) samtidige jobs,

hvilket også er dokumenteret i andre beskæftigelsesrapporter for kulturelle uddannelser¹. Det er meget almindeligt, at musikere og andre kunstnerisk uddannede ernærer sig gennem flere samtidige jobs, dog viser undersøgelsen, at antallet af samtidige arbejdsgivere er faldende med ancienniteten, og tallene i figur 2.2. dækker over det første kandidatår.

Tallene viser igen forskelle på uddannelserne. Således har 46% af kandidaterne med en 5-årig uddannelse flere end 20 ansættelsesforhold, mens dette kun gør sig gældende for 17% af kandidaterne med en 4-årig uddannelse, og samtidig viser det sig, at hele 60% af musikerne har flere end 20 ansættelsesforhold, mens det kun er tilfældet for 36% af musiklærerne og 9% af MBL'erne.

Figur 2.3 Hvad var din stillingsbetegnelse? (Angiv din stillingsbetegnelse i den beskæftigelse, hvor du havde den største indtægt det første år) (N=130)

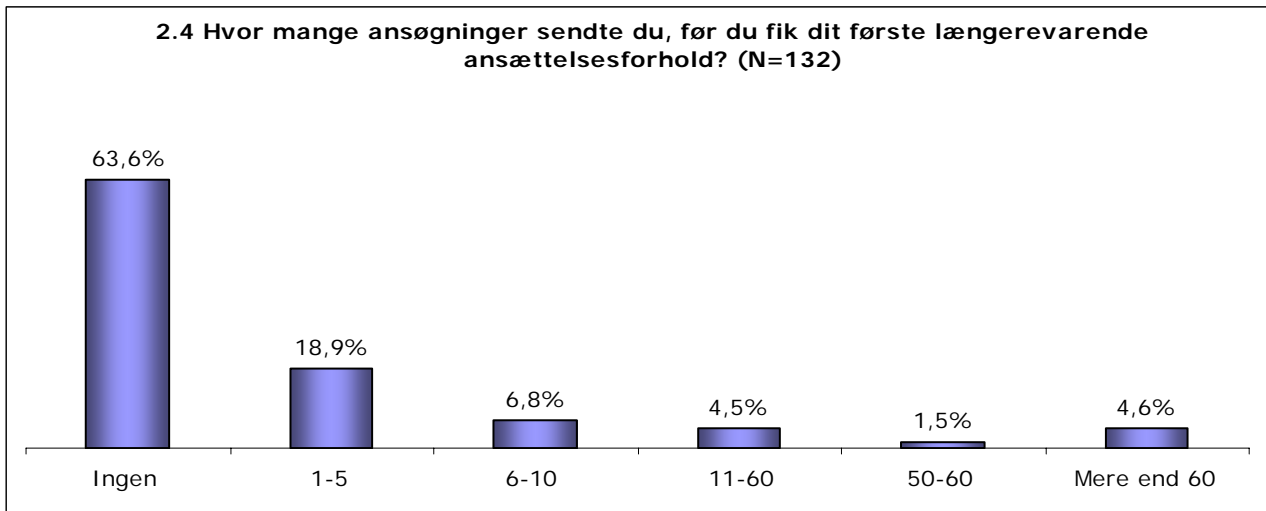
Musiker	41%
Musikunderviser	47%
Andet	12%
Hovedtotal	100%

Jobtyperne fordeler sig nogenlunde jævnt mellem undervisning og musikerjobs (figur 2.3). 12% får jobs uden for det egentlige musiker-arbejdsmarked, bl.a. som it-supporter, rådgiver, tv-vært m.m.

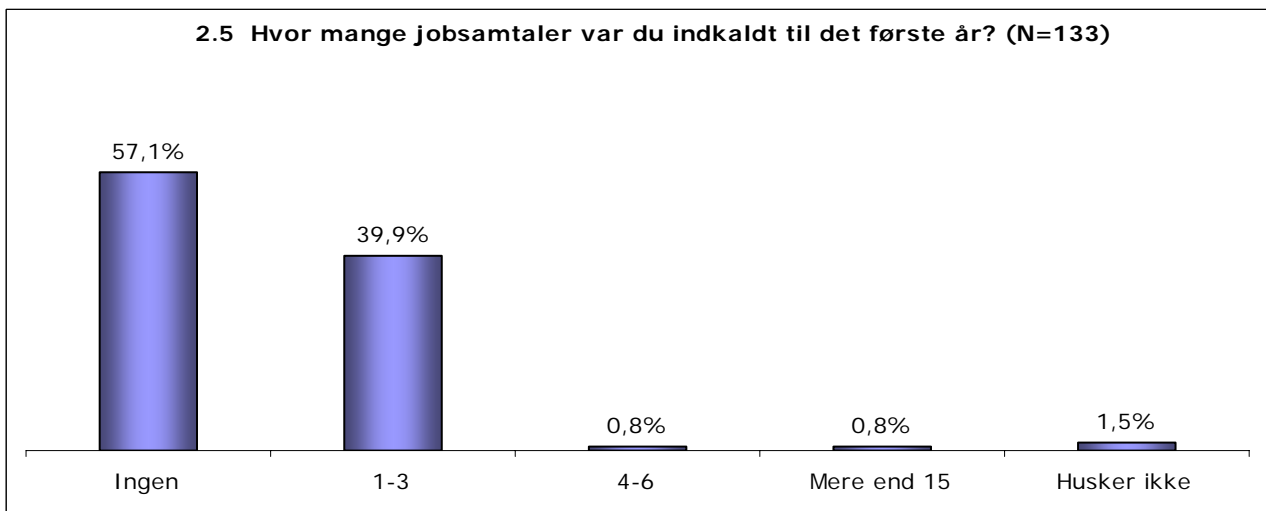
Vejen til det første, længerevarende ansættelsesforhold² er forholdsvis let for de fleste: 64% behøver ikke skrive en ansøgning og knap 20% skriver mellem 1 og 5 ansøgninger, inden de får det første længerevarende job (figur 2.4).

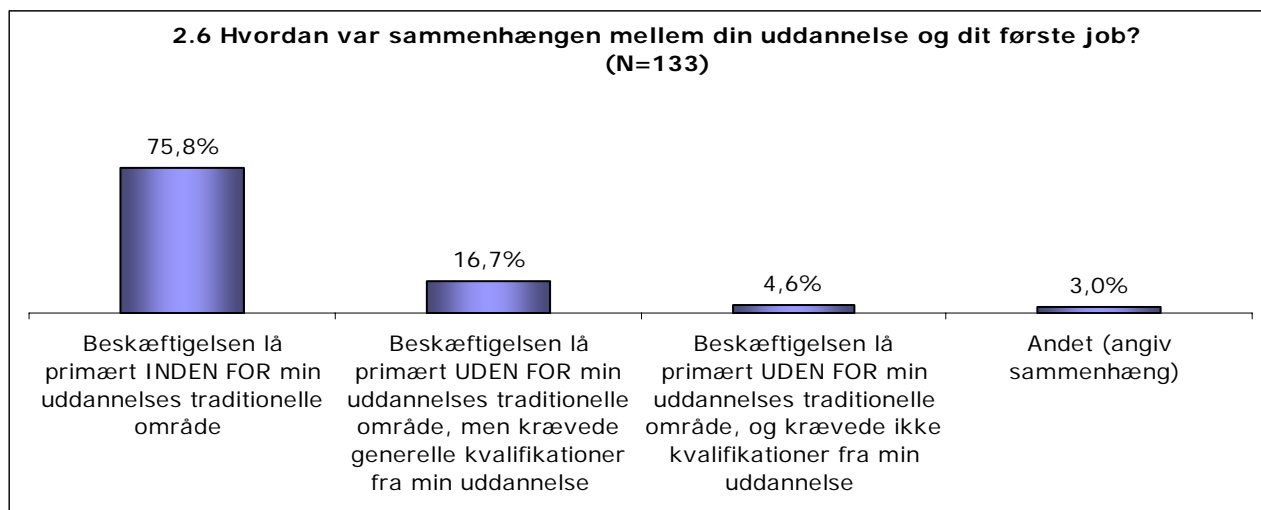
¹ F.eks. "2005 opdatering af beskæftigelsesrapport 2004", Rytmisk Musikkonservatorium 2005

² I denne undersøgelse er "længerevarende ansættelsesforhold" defineret som minimum 2 måneders ansættelse (fuldtid eller deltid)

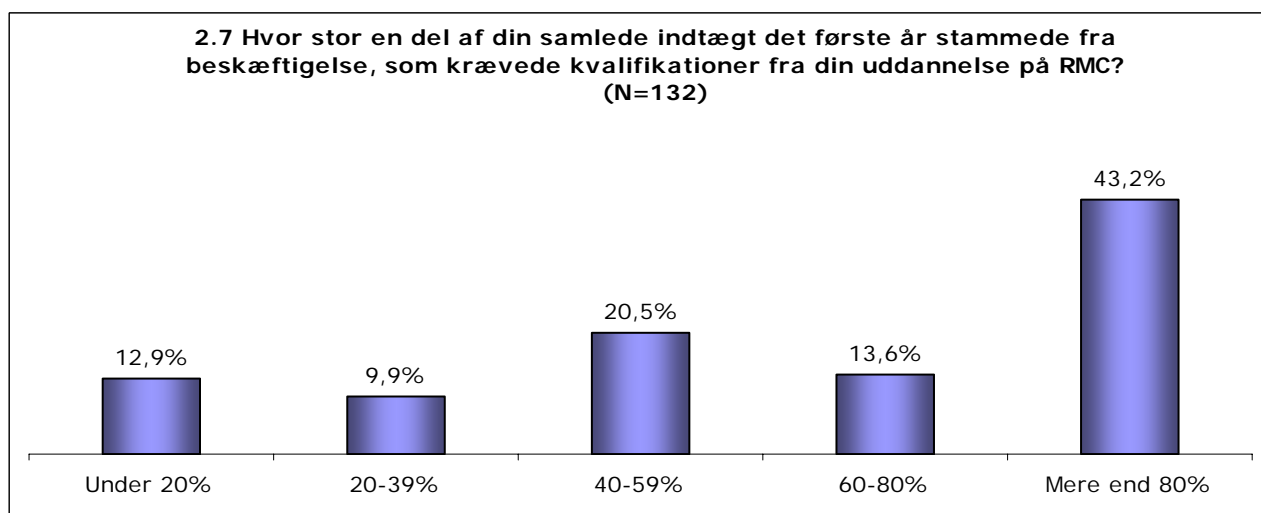

Der skal heller ikke mange jobsamtaler til, inden der opnås beskæftigelse som det ses i figur 2.5. Stort set alle har enten ikke været til nogen, eller har været til mindre end 3 samtaler. Tallene kan dog tolkes på flere måder: Enten skyldes de få samtaler, at jobbene opnås uden en egentlig samtale. Det kan dog heller ikke udelukkes, at respondenterne har søgt jobs som de ikke kom til samtale på, og derfor ikke fik jobbet.

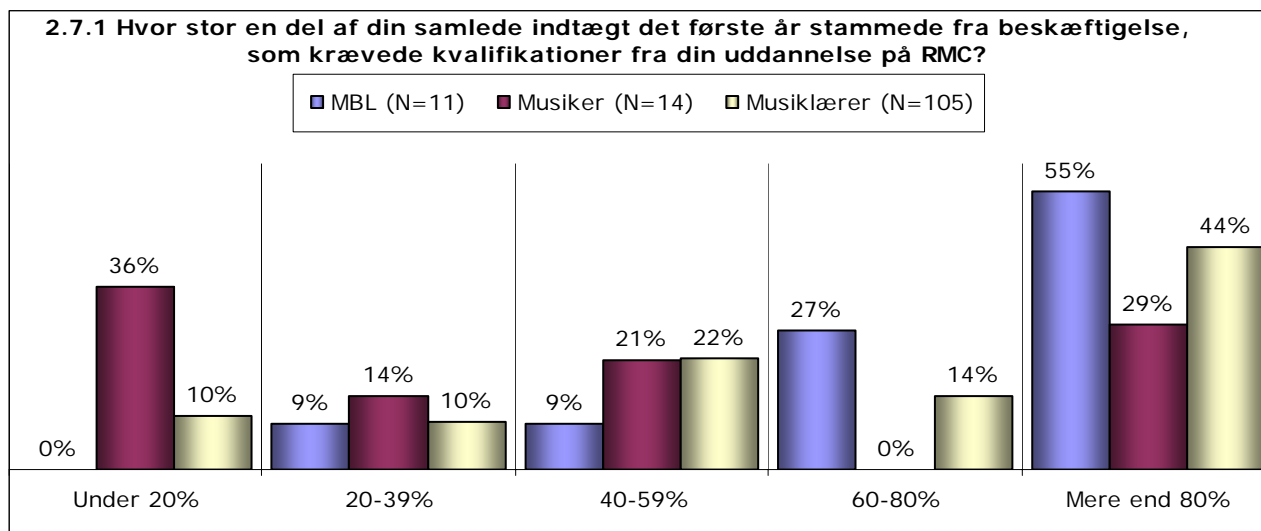

Som vi så tidligere var stillingstyperne i langt overvejende grad enten musiker eller musikunderviser. Figur 2.6 bekræfter dette, idet $\frac{3}{4}$ angiver, at deres første job lå inden for uddannelsens traditionelle område, og yderligere 17% fik beskæftigelse, der krævede generelle kvalifikationer fra uddannelsen. Lidt færre (67%) af musikere får det første job inden for uddannelsens traditionelle område, mod ca. 75% blandt musiklærere og MBL'ere.

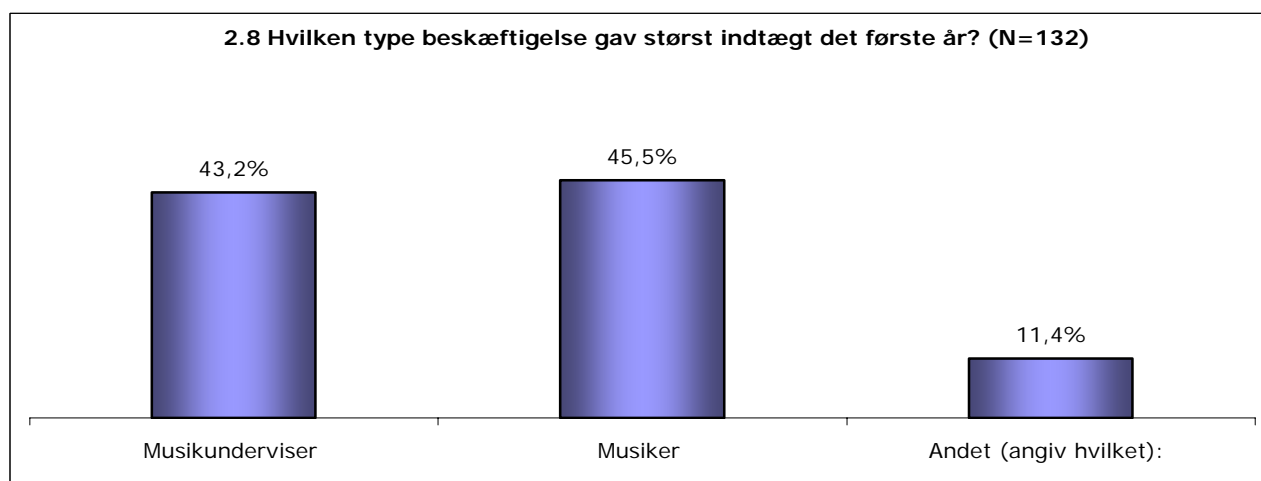

Hvordan fordeler indtægterne sig så på forskellige jobtyper? Som det tidligere er konstateret, er arbejdsmarkedet for musikere præget af mange og ofte forskelligartede jobs. Ca. $\frac{2}{3}$ af respondenterne har over halvdelen af deres samlede indtægt fra jobs, der krævede kvalifikationer fra deres uddannelse fra RMC. Omkring hver 5. ernærer sig primært ved arbejde, der ikke kræver kvalifikationer fra uddannelsen.

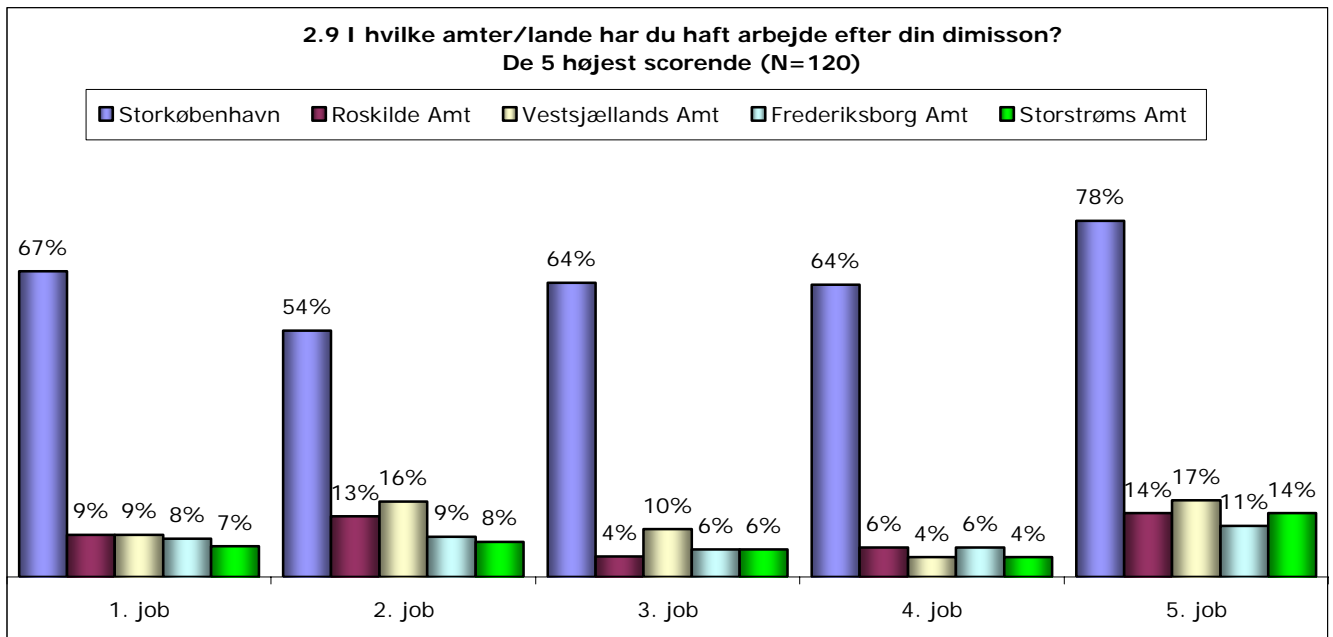

Ser vi på de tre uddannelsesretninger, ses det igen, at musikerne tjener en stor del af deres samlede indkomst ved arbejde, der ligger uden for uddannelsens område: kun 29% af musikerne har mere end 80% af deres indkomst fra jobs, der kræver kvalifikationer fra uddannelsen.

Lidt i kontrast til dette står tallene i figur 2.8, hvor det viser sig, at næsten 90% tjente mest ved enten musikerjobs eller som musikunderviser, og altså kun 11%, der angiver andre jobtyper. Det tyder altså på, at langt de fleste primært arbejder inden for det musikalske område i en eller anden grad, og at en del supplerer indtægterne herfra med en ofte lang række bi-jobs. Disse bi-jobs kan både være inden for og uden for musikbranchen.

Ser vi på hovedinstrument, viser der sig en overordnet jævn 50/50-fordeling mellem musiker og -underviser. Blandt de enkelte instrumentgrupper er der dog udsving, mest markant ved guitar, saxofon (ca. 60-65% "musiker") og trompet (ca. 60% underviser) .

Det geografiske arbejdsmarked for RMC's kandidater fremgår af figur 2.9. Her vises de 5 amter, der har scoret højest. Ikke overraskende er Storkøbenhavn og det øvrige Sjælland altdominerende. Mange respondenter angav flere samtidige ansættelser i forskellige amter, så indtægterne strækker sig altså ikke bare over flere jobs, men er også spredt geografisk.

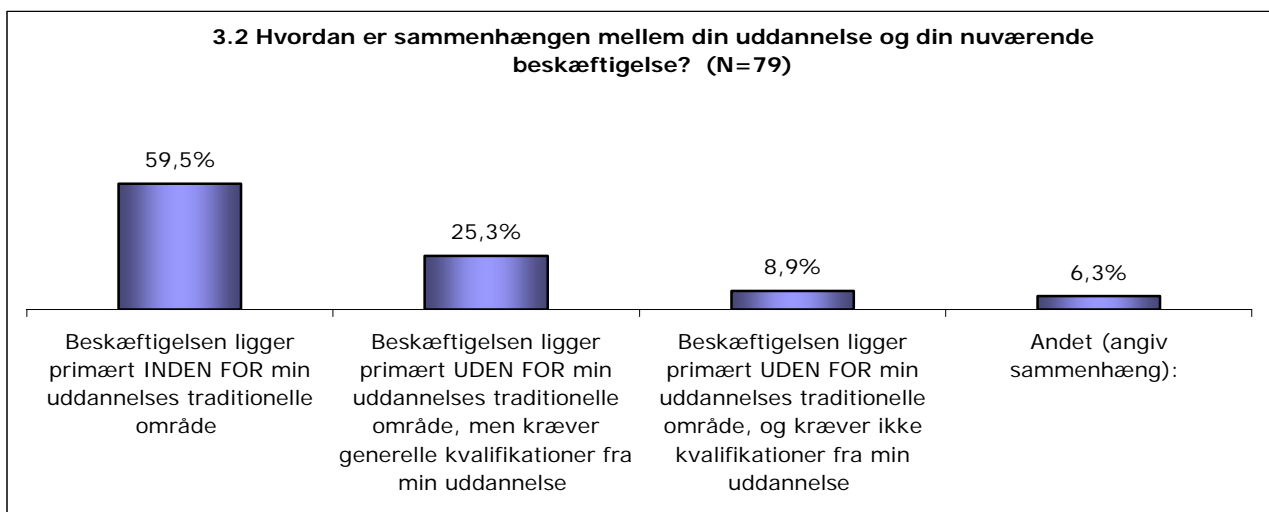
3. NUVÆRENDE JOB

54 af respondenterne er stadig ansat i det første job, mens 79 har skiftet hovedbeskæftigelse. Det er de 79, der ikke længere er i første job, der kigges nærmere på i dette kapitel.

Figur 3.1 Hvad er din nuværende stillingsbetegnelse? (Angiv din stillingsbetegnelse i den beskæftigelse, hvor du har den største indtægt) (N=78)

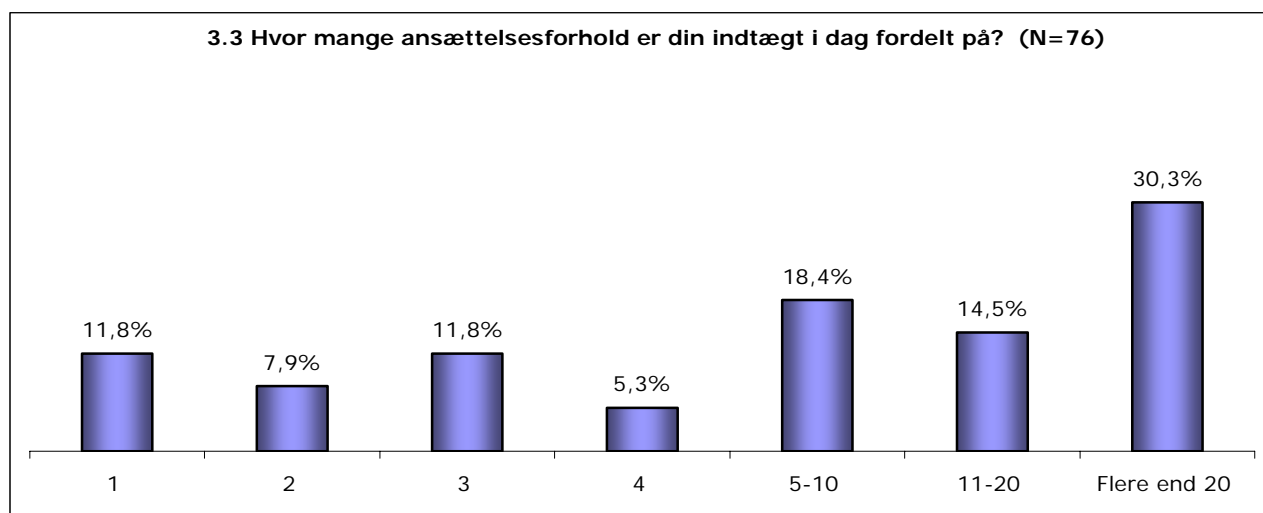
Musiker	51%
Musikunderviser	31%
Andet	18%
Hovedtotal	100%

Som figur 3.1 viser, er der lidt færre, der arbejder som musiker og musikunderviser efter deres første job. Andelen af "andet" stiger fra 12% til 18% fra første til nuværende job, og denne tendens ses også i de følgende grafer.

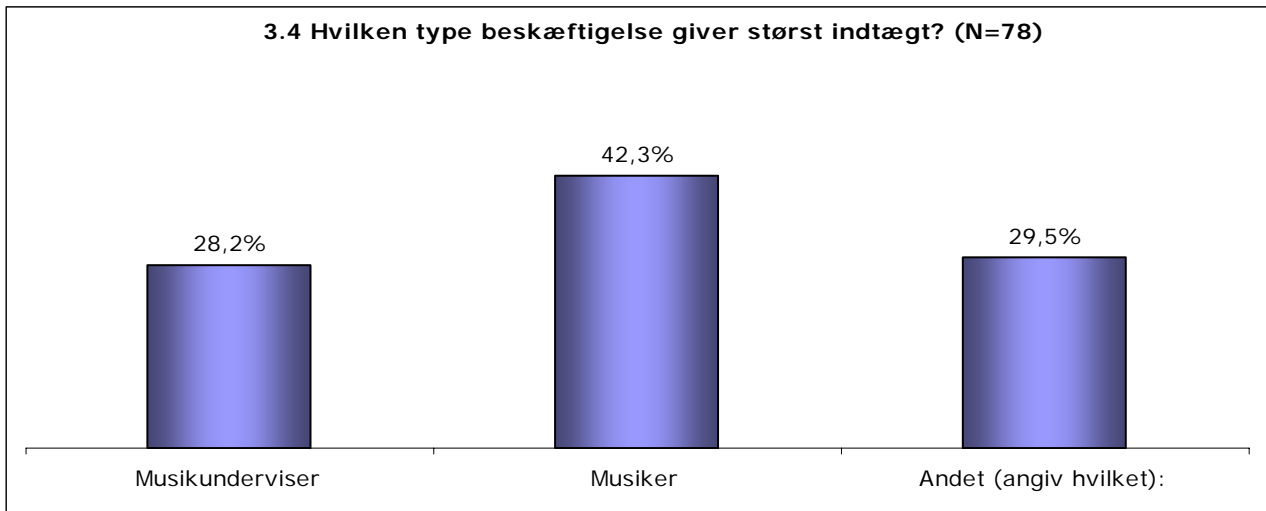
Figur 3.2 viser, i hvilken grad respondenternes nuværende beskæftigelse er relateret til deres uddannelse. Sammenlignes med figur 2.6 viser det sig, at der sker et fald i antallet af respondenter, der primært arbejder inden for uddannelsens traditionelle område, fra ca. 75% i første job til knap 60% i nuværende job. Det viser sig også, at kandidater med en 5-årig uddannelse i højere grad har deres nuværende job inden for uddannelsens traditionelle område, idet 73% af dem med en 5-årig uddannelse angiver dette mod kun 34% af dem, der har en 4-årig uddannelse. Samtidig angiver kun 20% af MBL'erne, at deres nuværende job ligger inden for uddannelsens traditionelle område mod ca. 60% af de øvrige.

Som det ses i figur 3.3. herunder, er antallet af ansættelsesforhold stort set uændret, så der er altså tale om, at der sker en ændring i jobsammensætningen fra jobs, der ligger inden for uddannelsens traditionelle område over i andre (beslægtede) job. Igen er der væsentligt flere blandt de med 5-årige uddannelser, der har mere end 20 ansættelsesforhold, nemlig 38% mod ca. 13% blandt dem med 4-årige uddannelser, og halvdelen af dem, der har taget en uddannelse som musiker er at finde i denne gruppe mod kun ca. 27% af musikunderviserne.

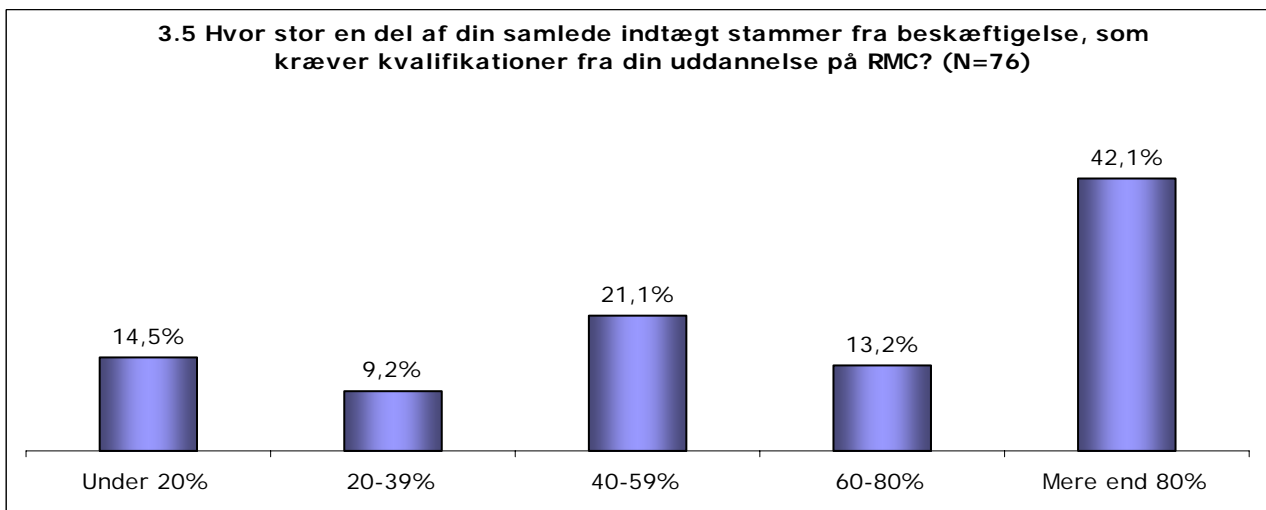

Tendensen til udvandring fra de to "hovedområder": musiker og musikunderviser, ses også i figur 3.4, hvor 1/3 angiver "andet" som primære indtægtskilde. Ved nærmere granskning i svarene viser det sig dog, at det primært er musik-relaterede jobs, der er tale om, f.eks. producer, pladeproducent, komponist m.m., så langt de fleste er stadig beskæftiget inden for musikområdet. Det viser sig også, at det især er blandt de 4-årige uddannede (43% mod 19% af de 5-årige), at beskæftigelsen ligger inden for "andet-gruppen", og MBL'erne skiller sig med 60% ud, hvor musikere og -lærere kun har hhv 15% og 30% i andet-gruppen.

Fordelingen på de tre grupper blandt "hovedinstrument-grupperne" viser, at guitarister har den højeste andel af musikundervisere med 63%, med sangere på 2. pladsen med ca. 40%. De øvrige ligger alle omkring 15-25%. Blandt dem, der primært arbejder som musikere, er klaver klart størst med 83% (ingen har musikundervisning som primær indtægt). Bas, saxofon og trommer har ca. 50% i denne kategori, og de øvrige ca. 25%.

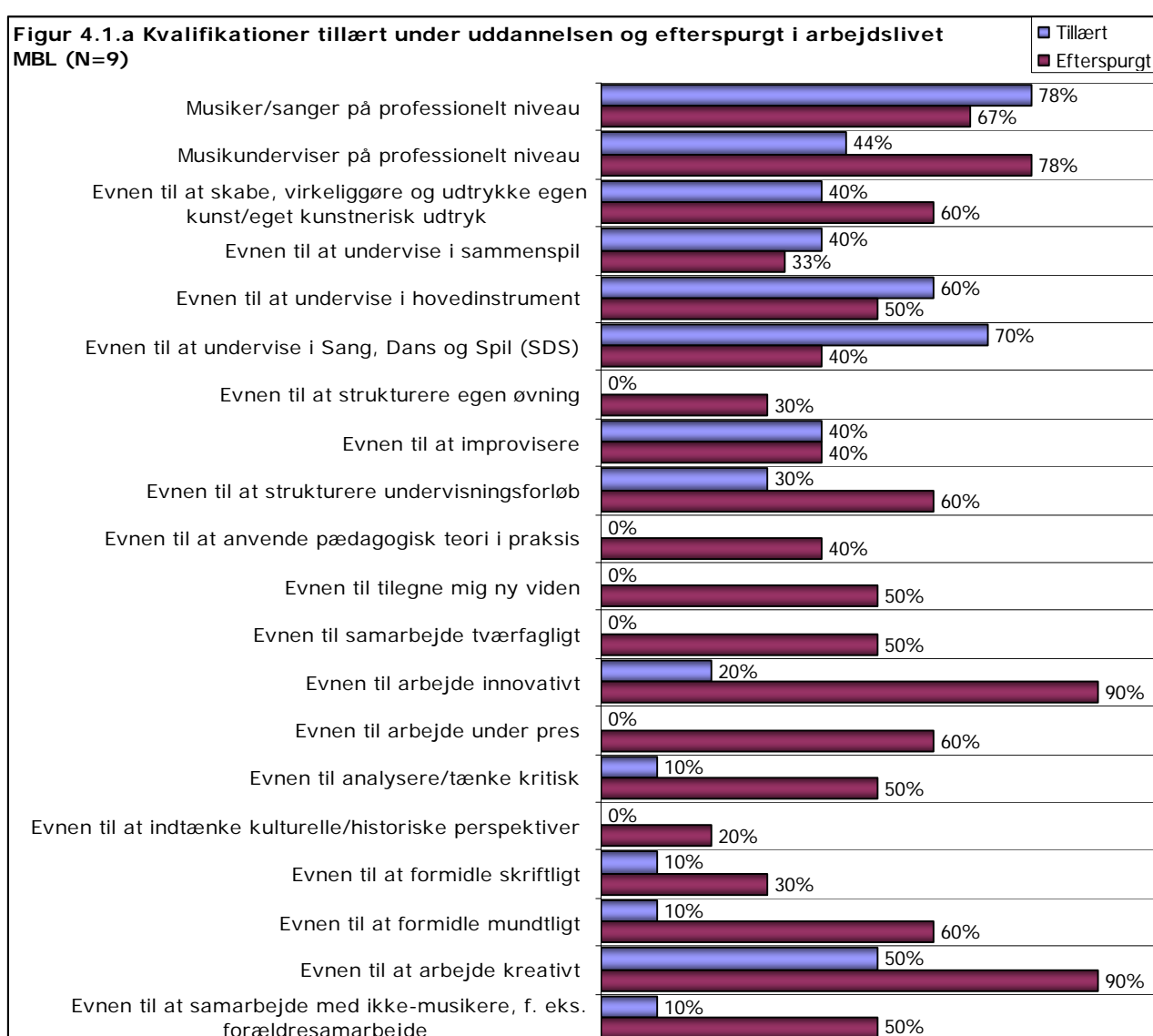
Andelen af den samlede indtægt, der kræver kvalifikationer fra uddannelsen på RMC forskyder sig ikke særligt i forhold til første job – der er stadig ca. 2/3, der har mere end 50% af indkomsten fra sådanne jobs (figur 3.5).

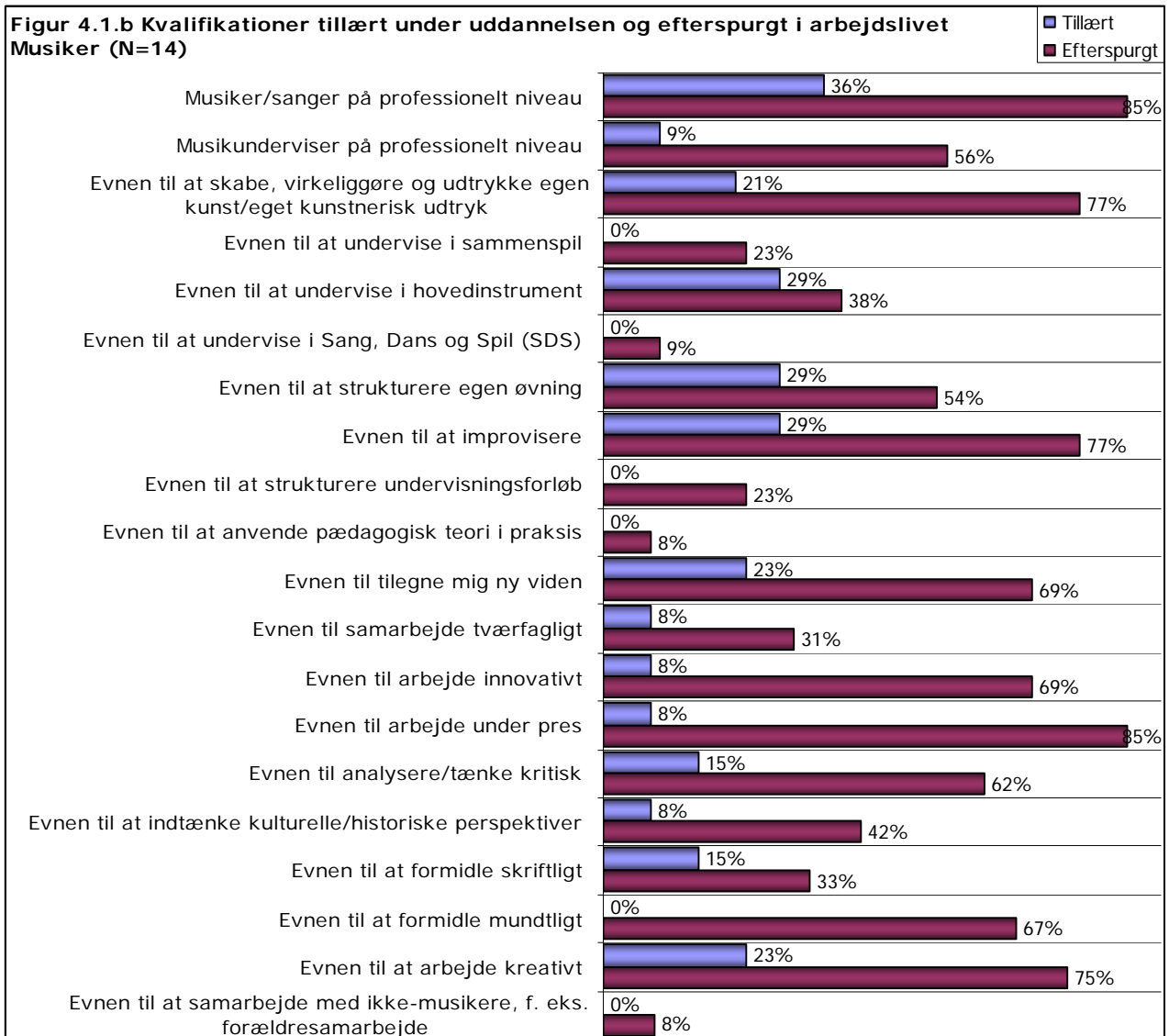

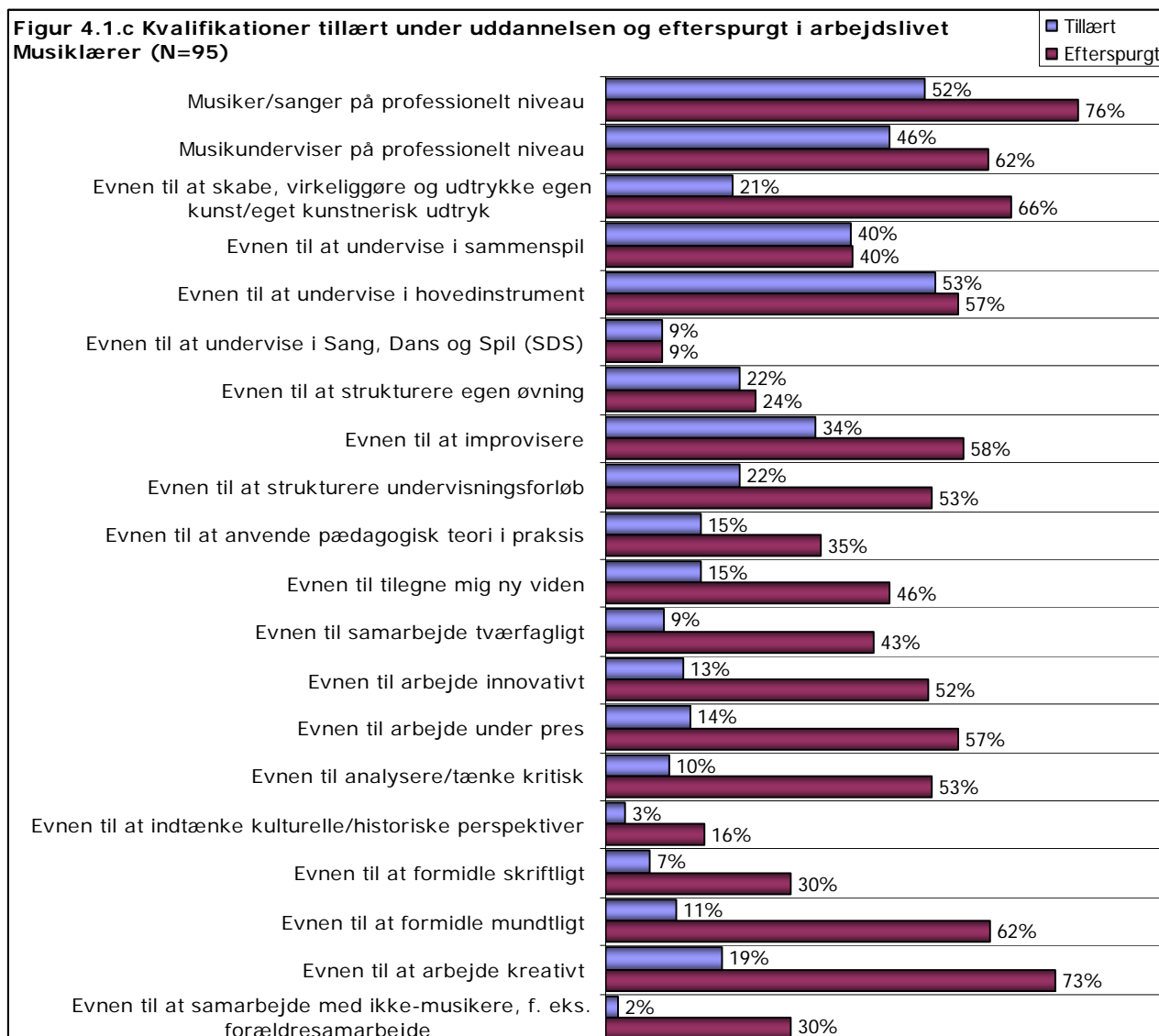
4. KVALIFIKATIONER

Et af de centrale spørgsmål i evalueringen af en uddannelse er, i hvilket omfang de kvalifikationer, kandidaterne har fået under uddannelsen kan bruges på arbejdsmarkedet, og hvordan vurderer kandidaterne selv, at de kompetencer, de har fået med fra uddannelsen matcher de krav, der stilles på arbejdsmarkedet? Disse spørgsmål forsøger vi at kaste lys på i det følgende.

Respondenterne blev i spørgeskemaet bedt om at tage stilling til en række kvalifikationer, og i hvilken grad de hhv. havde tillært sig dem og i hvilken grad de havde oplevet, at de blev efterspurgt i arbejdslivet. Resultaterne ses i figur 4.1.A-4.1.C.

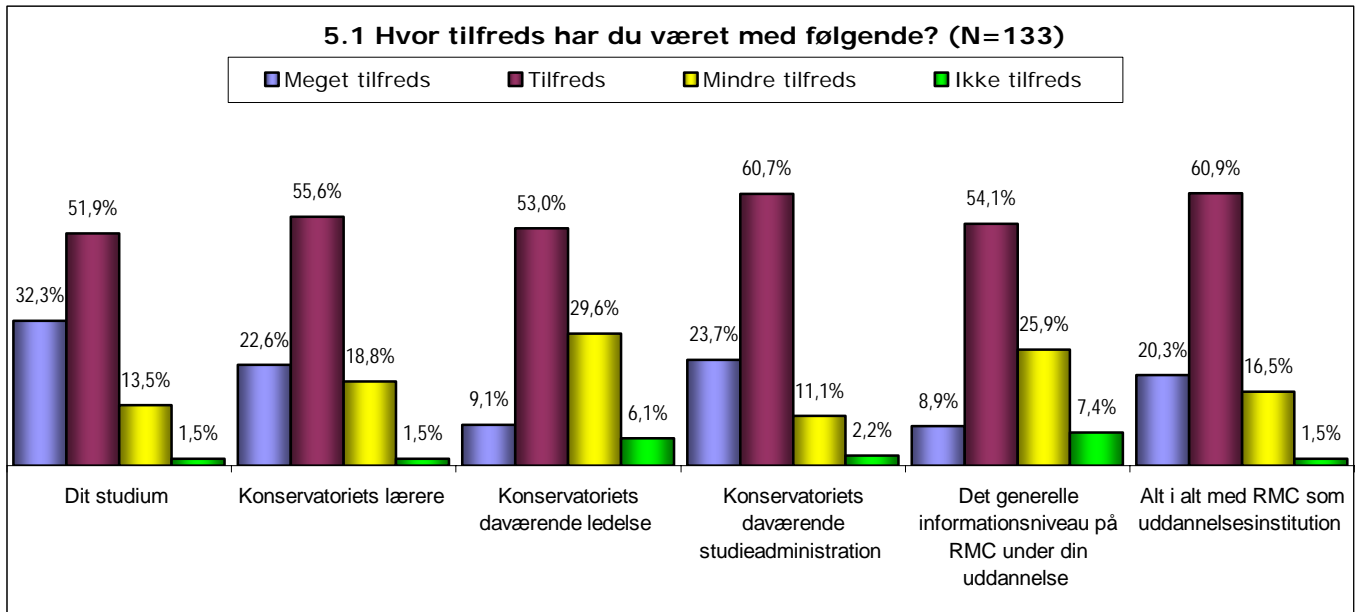

Figureerne viser andelen af respondenter, der har svaret "i høj grad" på de enkelte spørgsmål. Således har 52% af musiklærerne i figur 4.1.c angivet, at de i høj grad har tillært sig kompetencen "Musiker/sanger på professionelt niveau" mens 76% har oplevet, at denne kompetence er efterspurgt i arbejdslivet. Figureerne viser således, på hvilke områder kandidaterne mener, der er et "kompetence-underskud", altså hvor uddannelsen ikke ruste kandidaterne tilstrækkeligt i forhold til arbejdsmarkedets krav.

Som det ses, er der flere steder store underskud, men det er især på de uformelle kompetencer, såsom evnen til at tilegne sig viden, arbejde under pres o.s.v. Spørgsmålet er, hvorvidt disse egenskaber er uddannelsesstedets "ansvar", eller om der er tale om udprægede personlige kvalifikationer, som de enkelte selv udvikler i forskellig grad. Et faktum er, at mange slet ikke er bevidste om de uformelle kvalifikationer, de tilegner sig under deres uddannelse, og derfor kan det være svært at vurdere, i hvilket omfang man har lært dem. Men denne undersøgelse viser, at mange åbenbart ikke føler sig tilstrækkeligt rustet på flere af disse områder.

5. HOLDNING TIL RYTMISK MUSIKKONSERVATORIUM

Respondenterne blev bedt om at angive, i hvilken grad de har været tilfredse med en række faktorer omkring Rytmisk Musikkonservatorium – svarene herpå ses i figur 5.1.

Note: "Ved ikke" svarene er udeladt – de udgør mellem 2% og 3% for de forskellige kategorier

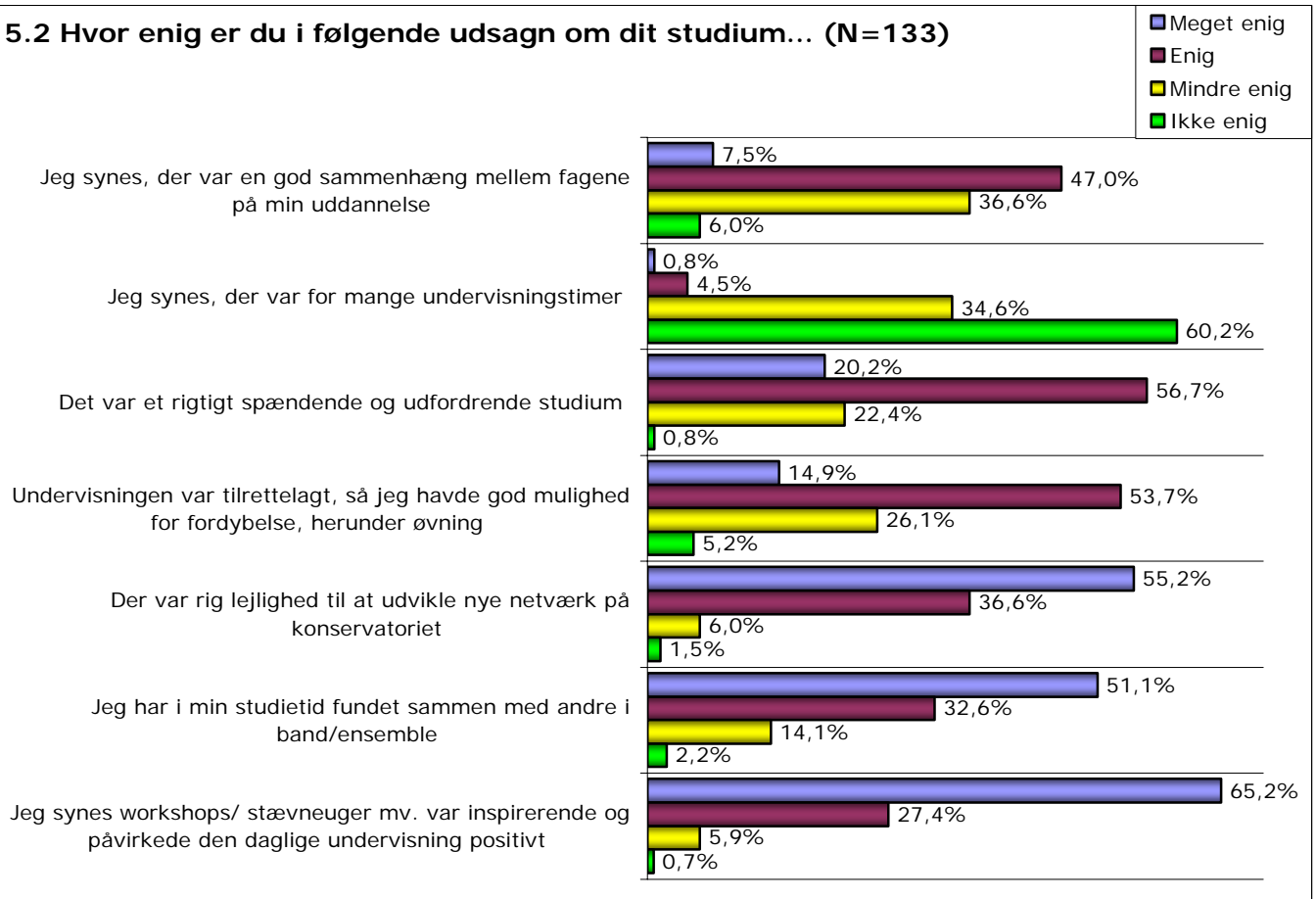
Der ses en generel tilfredshed med Rytmisk Musikkonservatorium – på alle spørgsmålene ca. 80% eller mere end 80% enten tilfredse eller meget tilfredse, med undtagelse af "konservatoriets daværende ledelse" og "Informationsniveauet...", hvor det "kun" er lidt over 60% der er tilfredse eller meget tilfredse. Alt i alt et tilfredsstillende resultat.

Ser vi på uddannelsesretningerne er der ingen markante forskelle

I figur 5.2 herunder ses svarene på en række udsagn som respondenterne skulle tage stilling til. Der er også her en generel positiv holdning blandt respondenterne, dog er der delte meninger om sammenhængen mellem fagene på uddannelsen, og ca. hver femte mener ikke, at studiet var spændende eller udfordrende. Men bortset fra disse to områder, er det et positivt billede, der tegnes.

Der er generelt meget små forskelle mellem de forskellige uddannelsesretninger. De eneste steder, hvor der kan spores nogle forskelle er i muligheden for at udvikle netværk med andre studerende på konservatoriet, hvor respondenter med klaver og saxofon som hovedinstrument for 70%'s vedkommende har oplevet dette i meget høj grad – de øvrige ligger på omkring 50%.

5.2 Hvor enig er du i følgende udsagn om dit studium... (N=133)

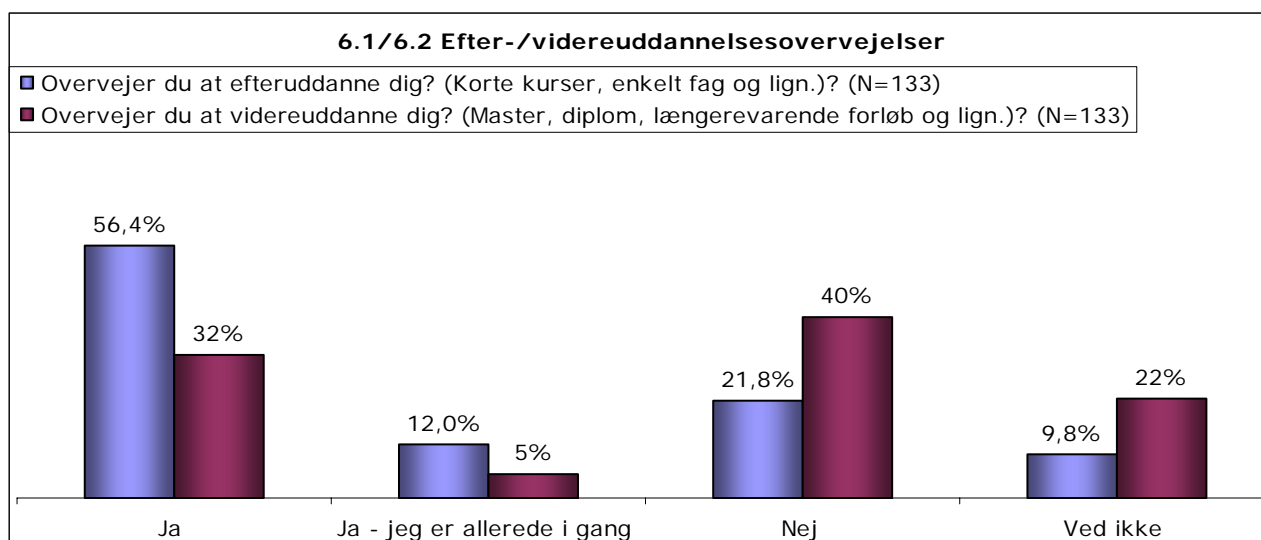
6. EFTER- OG VIDEREUDDANNELSE

Kandidaternes behov for og overvejelser omkring efter- og videreuddannelser kigger vi nærmere på i dette kapitel.

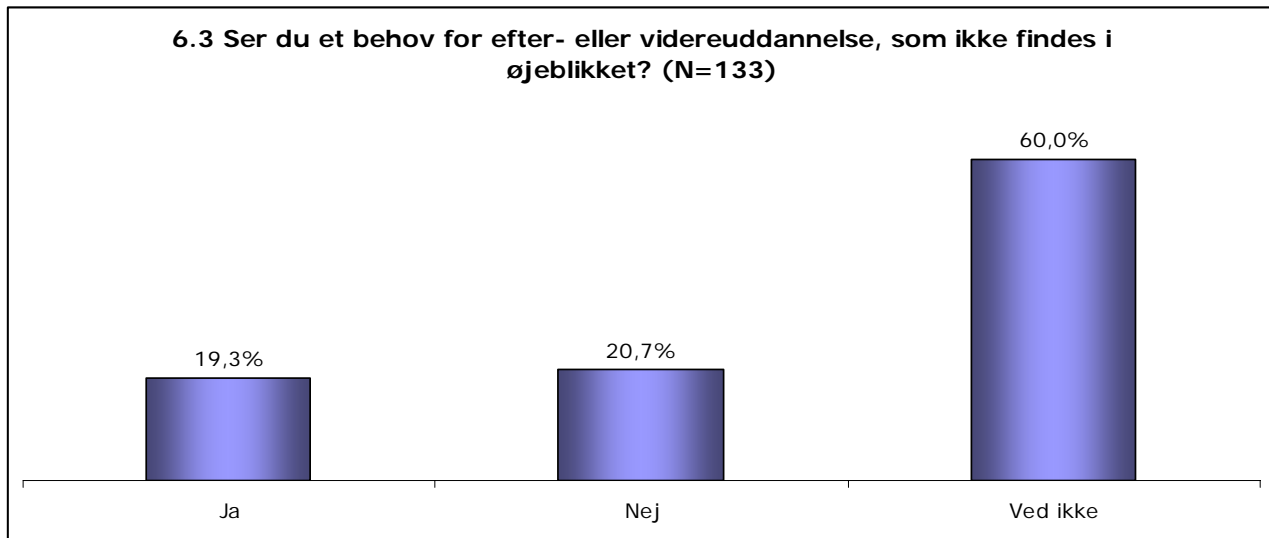
Figuren herunder, hvor spørgsmål 6.1 og 6.2 er samlet viser, at ca. 2/3 enten overvejer eller allerede er i gang med efteruddannelse, mens ca. 37% overvejer eller er i gang med videreuddannelse. Musiklærere er i højere grad end musikerne i gang med efteruddannelse (28% mod 5%), og ser man på hovedinstrument, er det især sangere der efteruddanner sig: 25% af sangerne er i gang med efteruddannelse, mens kun 5-10% af de øvrige er det. Respondenter med bas, guitar og saxofon som hovedinstrument overvejer i højest grad efteruddannelse med 70% hver mod omkring 50% for de øvrige.

Ser vi på videreuddannelse er der igen små forskelle mellem hovedretningerne, mens sangere og trommer med hver ca. 10% er dem, der hyppigst videreuddanner sig. De fleste af de øvrige instrumentretninger er slet ikke i gang med videreuddannelse, mens der blandt alle er mellem 20% og 50%, der overvejer videreuddannelse.

Den relativt høje efteruddannelsesaktivitet kan være afledt af de ønsker til mere konkrete, "praktiske" kvalifikationer, som blev nævnt under afsnit 4 (økonomi, jobsøgning o.l.), men kan også være led i en yderligere specialisering og dygtiggørelse indenfor faget.

Respondenterne blev også spurgt, om der er et behov for efter- eller videreuddannelse, som ikke findes på markedet p.t. Næsten 20% mener, at der mangler konkrete tilbud.

KONKLUSION

De årlige beskæftigelsesrapporter, som konservatoriet har udarbejdet siden 2005, viser kandidaternes beskæftigelsesgrad, men angiver ikke inden for hvilket arbejdsområde, kandidaterne er beskæftiget. Resultaterne af denne undersøgelse viser sammenhængen mellem uddannelsen og beskæftigelsen. Den overvejende del af kandidaterne har over halvdelen af deres samlede indtægter fra jobs, der kræver kvalifikationer fra deres uddannelse på konservatoriet. Kandidaternes beskæftigelse er præget af mange ansættelser, ofte af kort varighed. Dette afspejler vilkårene på det kunstneriske arbejdsmarked, hvor faste "8-4-ansættelser" ikke er almindelige. Musik- og bevægelseslærerne adskiller sig ved at have en lavere årsindkomst end kandidaterne fra de øvrige uddannelsesretninger. Respondentgruppen af musik- og bevægelseslærere er dog meget lille, så resultatet kan skyldes tilfældige udsving. Senere undersøgelser må vise, om dette mønster fastholdes.

Generelt set viser undersøgelsen, at kandidaterne er tilfredse med uddannelsen fra Rytmisk Musikkonservatorium. Ca. 80% af respondenterne erklærer sig tilfredse eller meget tilfredse med deres uddannelse og med konservatoriet som uddannelsesinstitution. Respondenternes egen vurdering af de tillærte kompetencers tilstrækkelighed på arbejdsmarkedet er også overvejende positiv. De formelle kompetencer matcher bedst arbejdsmarkedets krav, mens det kniber mere med de uformelle, men dette mønster kendes fra andre tilsvarende undersøgelser, og spørgsmålet er, i hvilken grad de uformelle kompetencer skal være en del af pensum.

Litteraturhenvisninger

Opdatering af Beskæftigelsesrapport 2004, Kulturministeriets Rektorer (2006)
 2005 opdatering af beskæftigelsesrapport 2004, Rytmisk Musikkonservatorium, 01.02.06
 Beskæftigelsesrapport 2004, Kulturministeriets Rektorer, april 2005
 Beskæftigelsesrapport 2004, Rytmisk Musikkonservatorium, 2005.

(Rapporterne er tilgængelige på konservatoriets hjemmeside www.rmc.dk)